

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 13CoCsp/35/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8219201714
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Baran
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2023:8219201714.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Barana a členov senátu JUDr. Evy Šofrankovej a JUDr. Mariany Muránskej v spore žalobcov: 1. Z. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX G. a 2. S.. M. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom H. XX, XXX XX G., právne zastúpení advokátkou: JUDr. Monika Marjanovič, so sídlom Urbánkova 1562/6, 040 01 Košice, proti žalovanej: Slovenská sporiteľňa a.s., so sídlom Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653, právne zastúpenej advokátskou kanceláriou: Advokátska kancelária Mária Grochová a partneri s.r.o., so sídlom Bočná 10, 040 01 Košice, o vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 5.583,97 eur, o odvolaní žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bardejov, č.k. 8Csp/87/2019-188 zo dňa 05.01.2022, takto jednohlasne

rozhodol:

- I. Potvrďuje rozsudok.
- II. Žalobcom priznáva voči žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bardejov (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, ci.:

„I. Žalovaná je povinná vydať žalobcom spoločne a nerozdielne bezdôvodné obohatenie v sume 5 583,97 Eur a to v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Žalobcom spoločne a nerozdielne priznáva voči žalovanej 100 % nárok na náhradu účelne vynaložených trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3 a 5, § 54 ods. 1 a 2, § 100 ods. 1, § 107 ods. 1 a 2, § 145 ods. 1 a 2, § 451 ods. 1 a 2, § 456 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „OZ“), § 2 písm. a), b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 2, 3 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“), § 153 ods. 1 až 3, § 232 ods. 3, § 290 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vychádzal zo zistenia, že žalobcovia boli v čase uzavretia sporom dotknutej úverovej zmluvy 1 zo dňa 31.03.2009 manželmi, a to od roku 2004 s tým, že z tejto úverovej zmluvy 1 plynúci záväzok splácali zo svojho spoločného majetku patriaceho do masy BSM. Konštatoval, že je nutné rozlišovať medzi úverovým záväzkovo-právnym vzťahom medzi veriteľom a dlžníkom na jednej strane a na tento úverový vzťah síce nadväzujúci, ale samostatný zodpovednostný vzťah z bezdôvodného obohatenia medzi tým na úkor koho došlo k obohateniu a tým, kto sa obohatil, na strane druhej. Keďže v

tomto súdnom spore žalobcovia podanou žalobou uplatňujú nárok zo samostatného zodpovednostného vzťahu z bezdôvodného obohatenia, ktorý zodpovednostný vzťah vznikol splácaním záväzku síce iba jedného z manželov, avšak prostriedkami patriacimi už do spoločného majetku oboch manželov, a to so súhlasom obidvoch manželov, t.j. pri bezdôvodnom obohatení obaja manželia plnili z neplatného alebo neexistujúceho právneho úkonu, pričom nakladali už so spoločným majetkom, mal súd za to, že tento zodpovednostný vzťah sa týka spoločných vecí z BSM týka, a preto sú hmotnoprávne oprávnení, t.j. solidárne (§ 145 ods. 2 OZ) aktívne vecne legitimovaní obaja žalobcovia (manželia).

4. Po preskúmaní predmetnej spotrebiteľskej zmluvy z hľadiska zákonných náležitostí spotrebiteľskej zmluvy uviedol, že v úverovej zmluve 1 zo dňa 31.03.2009 je zmätočne uvedený údaj podľa cit. § 4 ods. 2 písm. e) ZoSÚ, a to uvedenie „celkovej výšky ... spotrebiteľského úveru“, pretože pokiaľ ide istinu úveru, tak z úverovej zmluvy 1 síce vyplýva, že na jej základe mal byť žalobcovi poskytnutý úver vo výške 5.500 eur, avšak z tejto sumy úveru bol pri jeho poskytnutí v prospech žalovanej zúčtovaný poplatok za spracovanie úveru, tzv. spracovateľský poplatok v sume 61,39 eur, ktorú sumu poplatku súd nezohľadnil ako súčasť reálne žalobcovi poskytnutej istiny úveru. Dojednanie tohto poplatku v úverovej zmluve 1 nemožno považovať za individuálne a teda platne dojednané, keďže úverová zmluva 1 bola vopred predtlačená bez možnosti vpisovania nových údajov, takže žalobca ako spotrebiteľ nemal možnosť toto dojednanie o poplatku za poskytnutie úveru ani osobitne vyjednať, a to ani v podobe napr. ovplyvnenia jeho výšky. Nie je zrejším spôsob resp. postup, akým žalovaná k uvedenej sume poplatku dospela, resp. od čoho odvíjala jeho výšku, aby si v prípade matematicky zdatnejšieho spotrebiteľa, tento mohol overiť správnosť výšky tohto poplatku; taktiež z úverovej zmluvy 1 nie je zrejme v čom spočívalo protiplnenie za zaplatenie tohto poplatku, keďže sama žalovaná tento poplatok v úverovej zmluve 1 z 31.03.2009 označila ako „spracovateľský poplatok“, ale v úverovej zmluve 1 nie je vyčíslená „cena“ tohto „spracovania“ resp. „cena“ úkonov žalovanej súvisiacich so spracovaním úveru, v súvislosti s realizáciou ktorých si tento poplatok žalovaná účtovala. V tejto spojitosti súd poukázal na rozhodnutie Vrchného krajského súdu v Karlsruhe sp. zn. AZ17U 192/2010 z 03.05.2010, podľa ktorého poplatky za spracovanie pri poskytnutí spotrebiteľského úveru sú neprijateľné. Súd mal za to, že poplatok za spracovanie úveru nebol v úverovej zmluve 1 transparentne a zákonne dojednaný a teda ho v súlade s cit. § 53 ods. 2 a 5 v spojení s cit. § 54 ods. 1 a 2 OZ nemožno považovať za platne dojednaný, takže od spotrebiteľa ho nemožno požadovať. Údaj o celkovej výške poskytnutého úveru, uvedený v úverovej zmluve 1 z 31.03.2009 sumou 5.500 eur, je zjavne nesprávny, čím nie je dodržaná zákonom predpísaná obligatórna náležitosť spotrebiteľských úverových zmlúv podľa cit. § 4 ods. 2 písm. e) ZoSÚ. V zmysle ust. § 4 ods. 3 ZoSÚ. Podľa prílohy č. 2 k ZoSÚ bol údaj o výške čerpaného úveru, jedným z podstatných parametrov pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN). Pretože úver bol reálne žalobcom čerpaný v nižšej sume, než ako bola jeho suma uvedená v úverovej zmluve 1, je rovnako nesprávne vypočítaná aj RPMN, teda v súlade s § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ absentuje aj správne uvedená RPMN, čo je ďalším dôvodom bezúčinnosti a bezpoplatkovosti v zmysle § 4 ods. 3 ZoSÚ. Pokiaľ ide o v úverovej zmluve uvedenú RPMN, aby bolo dané zadosť zákonnej dikcii cit. § 4 ods. 2 písm. j) zákona o spotrebiteľských úveroch, tak v úverovej zmluve, nepostačuje iba uviesť pre výpočet RPMN použité údaje, pretože nie je úlohou spotrebiteľa hľadať a „pátrať“ v úverovej zmluve, či táto obsahuje všetky potrebné údaje pre výpočet RPMN, o ktorých spotrebiteľ napokon ani len nemá vedomosť, ktoré všetky údaje to sú, a preto spotrebiteľ má mať prehľadne a na jednom mieste sprístupnené všetky tieto vstupné údaje k výpočtu RPMN použité, pričom s poukazom na cit. § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ. Rovnako mal súd za to, že v úverovej zmluve 1 absentuje aj náležitosť podľa cit. § 4 ods. 2 písm. i) ZoSÚ, a to je uvedenie „...výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“. Na základe vyššie uvedených dôvodov súd dospel k záveru, že úverová zmluva 1 z 31.03.2009 neobsahuje náležitosti ustanovené § 4 ods. 2 písm. e), i) a j) ZoSÚ, čo v zmysle cit. § 4 ods. 3 ZoSÚ má za následok, že spotrebiteľský úver poskytnutý žalobcovi na základe tejto úverovej zmluvy 1 je bezúčinný a bez poplatkov. Žalobca bol z tohto dôvodu povinný splatiť žalovanej iba sumu jemu reálne poskytnutej istiny úveru z úverovej zmluvy 1, t.j. bol povinný vrátiť sumu 5.438,61 eur po zohľadnení spracovateľského poplatku.

5. Súd vzhľadom na žalovanou uplatnenú námietku premlčania uviedol, že práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže oprávnený subjekt domáhať len v rámci plynutia tak subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby. Dvojiročná subjektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia začala plynúť až od momentu kedy sa osoba dozvie, že k bezdôvodnému obohateniu na jej úkor skutočne došlo, a kto sa na jej úkor bezdôvodne obohatil. Začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty na vydanie bezdôvodného obohatenia spotrebiteľovi začína plynúť až od právoplatnosti rozsudku

o neprijateľnosti zmluvnej podmienky alebo od právoplatnosti rozsudku, ktorým bola konštatovaná bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Subjektívna premlčacia lehota žalobcom na vydanie im bezdôvodného obohatenia neuplynula ani v prípade, ak by začiatok plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej lehoty počítal odo dňa 26.07.2018, čo je deň nasledujúci po dni 25.07.2018, kedy žalobca na splatenie úveru učinil zo spoločného majetku patriaceho do BSM poslednú splátku, keďže 25.07.2018 žalobca ešte zrejme nevedel, že jemu poskytnutý úver už prepláca a že teda žalovaná sa už na jeho úkor obohacuje, pretože inak by logicky túto splátku 25.07.2018 už neuhradil. Vzhľadom na to, že žaloba bola podaná dňa 23.08.2019, je potrebné konštatovať, že bola podaná v rámci plynutia subjektívnej dvojročnej premlčacej doby. Pokiaľ ide o objektívnu premlčaciu lehotu, Občiansky zákonník rozlišuje dve dĺžky objektívnych premlčacích dôb, pričom ich aplikácia na ten-ktorý prípad je podmienená charakterom získania bezdôvodného obohatenia, teda je potrebné skúmať, či bezdôvodné obohatenie vzniklo úmyselne alebo neúmyselne. Súd vyjadril názor, že žalovaná je dlhoročným poskytovateľom spotrebiteľských úverov a je nepochybné, že ako podnikateľ v tejto oblasti je povinná koncipovať zmluvné dojednania v súlade s príslušnými právnymi predpismi. Ak žalovaná uvedené predpoklady v zmluve správne neuviedla, vedela a bola s tým uzrozumená, že od žalobcu môže požadovať len plnenie zodpovedajúce výške poskytnutého úveru. Žalovaná mala vedomosť o existencii právnej normy, ktorá pojednáva o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru, pretože uverejnením právneho predpisu v Zbierke zákonov sa prezumuje, že táto skutočnosť sa stane známa všetkým, ktorých sa týka, o to viac podnikateľa, ktorý na základe tejto právnej normy postupuje pri vykonávaní svojej podnikateľskej činnosti. Z konania žalovanej mimo rozumných pochybností vyplýva minimálne nepriamy úmysel bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu. Z toho plynie záver, že v danom prípade je potrebné aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Vzhľadom na uvedené tak od mesiaca 10/2013, kedy k bezdôvodnému obohateniu na strane žalovanej došlo, do doby podania žaloby 08/2019 na vydanie bezdôvodného obohatenia nedošlo ani k uplynutiu 10-ročnej objektívnej premlčacej lehoty. Pokiaľ ide o výšku bezdôvodného obohatenia na strane žalovanej, v tomto smere súd vychádzal zo zistenia, že z úveru bolo žalobcom reálne čerpaných 5.438,61 eur, pričom na jeho splatenie bola podľa tvrdenia žalobcov zaplatená celkovo suma vo výške 11.022,58 eur, pričom z výpisov bola zistená suma 14.195,67 eur, avšak súd nemohol rozhodnúť ultra petitem, preto túto sumu im súd priznal. V zmysle ust. § 232 ods. 3 CSP súd zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcom im prisúdenú čiastku v lehote 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

6. O trovách konania rozhodol v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 262 ods. 1 a 2 CSP.

7. Proti tomuto rozsudku podala žalovaná v zákonom stanovenej lehote odvolanie, ktoré odôvodnila tým, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, nesprávnymi skutkovými zisteniami a nesprávnym právnym posúdením veci súdom. Namietal, že súd prvej inštancie neprípustne spojil dôsledky neprijateľnosti zmluvnej podmienky o spracovateľskom poplatku so sankciou bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru podľa § 4 ods. 3 ZoSÚ. Vo vzťahu k záveru súdu o absencii správnej náležitosti podľa § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ namietal nedostatočné odôvodnenie, pričom záver o podhodnotení RPMN považuje za svojvoľný, bez opory vo vykonanom dokazovaní. Ani v spotrebiteľskom spore nie je spotrebiteľ oslobodený od riadneho splnenia povinnosti tvrdiť rozhodujúce skutočnosti. V ďalšom namietal aj záver súdu o absencii zákonnej náležitosti spotrebiteľskej zmluvy, a to výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, pričom poukázal na rozsudok súdneho dvora EÚ C-42/15. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu zamietá.

8. Žalobcovia vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalovanej uviedli, že na danú vec nemožno aplikovať rozsudok súdneho dvora EÚ C-42/15, nakoľko tento sa týkal právnej úpravy zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pričom v tejto veci je potrebné aplikovať zákon č. 258/2001 Z.z. Spracovateľský poplatok vo výške 61,39 eur predstavuje plnenie, ktoré v skutočnosti odráža spracovanie a náklady veriteľa za poskytnutý úver. Tento poplatok nemá rozumný ekonomický základ, ktorý by opodstatňoval jeho znášanie spotrebiteľom. Spracovateľský poplatok je neprijateľný z dôvodu jeho neurčitosti, keďže by mal korešpondovať konkrétne identifikovanému predmetu plnenia. Nesprávne uvedená výška spotrebiteľského úveru má vplyv aj na ďalšiu náležitosť zmluvy o úvere vyplývajúcu z ust. § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, ktorou je RPMN. Ak žalovaná pri výpočte RPMN do celkovej výšky úveru zahrnul aj spracovateľský poplatok, bez akýchkoľvek pochybností došlo k nesprávnemu uvedeniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od výšky úveru. S neuvedením RPMN, za čo je potrebné považovať aj jej neuvedenie v správnej výške, je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru

v súlade s ust. § 4 ods. 3 ZoSÚ. Navrhli, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“)) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli Krajského súdu v Prešove a na jeho webovej stránke najmenej 5 dní vopred a dospel k záveru, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vecne správne.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte namietaným porušením práva na spravodlivý proces, nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením, teda, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v oprávnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

13. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

14. K námietke o nesprávnom právnym posúdení odvolací súd poznamenáva, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010). Ani táto odvolacia námietka nebola naplnená.

15. Primárne pokiaľ ide o čl. I. bod 1 zmluvy „Základné podmienky“, tak v uvedenom ustanovení je vymedzený ako predmet zmluvy poskytnutie úveru vo výške 5.500 eur (165.693 Sk), za ktorý v deň uzatvorenia zmluvy mali žalovaní ako spoludlžníci z prostriedkov úveru zaplatiť tzv. spracovateľský poplatok za uzavretie zmluvy vo výške 61,39 eur (1.849,43 Sk)čo nebolo v konaní sporným. Skutočná výška úveru tak korešponduje reálne poskytnutej čiastke úveru bez poplatku za uzavretie zmluvy, teda v sume 5.438,61 eur.

16. Zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Spotrebiteľským úverom sa rozumie dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky, úveru alebo v inej právnej forme (§ 2 písm. a/ zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch- ďalej len „ZoSÚ“). Naj všeobecnejšie možno úver definovať ako odloženú platbu za poskytnutie peňažných prostriedkov. Veriteľ má prebytočné finančné prostriedky a za zhodnotenie ich poskytne niekomu, kto ich potrebuje. Ak ide o obchodovanie s úverovými prostriedkami s osobami na nepodnikateľský účel, ide o spotrebiteľský úverový právny vzťah.

17. Vo svetle vyššie uvedeného, tak je poskytovanie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s ratio legis právnej úpravy úveru. Reálne v danej veci teda žalobca poskytol žalovaným úver nižší ako je uvedený v zmluve, a to o sumu rovnajúcu sa spracovateľskému poplatku. Takéto úverovanie odporuje spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške, nehovoriac o tom, že úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov. Zahrnutie takéhoto nákladu do celkovej ceny úveru je nepripustné, pretože nezodpovedá dikcii § 2 písm. a) ZoSÚ, ktorý názor korešponduje s názorom vyšších súdnych autorít (porovnaj rozhodnutie NS SR zo dňa 25.5.2015 pod sp.zn. 5Sžo/32/2014). Odvolací súd bez pochybností túto podmienku posúdil ako neprijateľnú, odporujúcu ratio legis inštitútu úveru.

18. Odvolací súd uvádza, že výška úveru ako jedna z najpodstatnejších náležitostí ovplyvňuje nepochybne ďalšie podstatné parametre úveru, ako napr. výška RPMN, ktorej nesprávne uvedenie znamená v zmysle § 4 ods. 2 písm. j) ZoSÚ bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru.

19. Odvolací súd po preskúmaní predmetnej zmluvy dospel k záveru, že v predmetnej zmluve je nesprávne uvedená RPMN z dôvodu, že žalobca do výpočtu RPMN v údají o celkovej výške úveru zahrnul aj poplatok za poskytnutie úveru vo výške 61,39 eur, a preto má za to, že spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd poukazuje na rozsudok Súdného dvora EÚ z 21.04.2016, C-377/14, podľa ktorého do celkovej výšky úveru nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru.

20. Podľa § 4 ods. 2 písm. j) zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa v zmysle ods. 3 uvedeného ustanovenia považuje za bezúročný a bez poplatkov.

21. Ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady spotrebiteľa vrátane úrokov a iných poplatkov priamo spojených s úverom. Inak povedané, ročná percentuálna miera nákladov predstavuje celkové náklady úveru pre klienta, ktoré obsahujú prvok úrokovej sadzby a prvok ostatných súvisiacich nákladov. Pod ostatnými súvisiacimi nákladmi sa rozumejú náklady na zisťovanie informácií, administratívu, prípravu dokumentov, záruky, poistenie úverov a pod. Ročná percentuálna miera nákladov je tak dôležitým kritériom pre spotrebiteľa pri porovnaní úverov z hľadiska ich výhodnosti. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje ako povinnú osobitnú náležitosť písomnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere ročnú percentuálnu mieru nákladov; ak nie je uvedená, spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmyslom uvedenej zákonnej úpravy je jednoznačne ochrana záujmov spotrebiteľa, ktorý na základe uvedeného údajá vie zistiť cenu úveru a porovnávať medzi viacerými úvermi. Nie je naplnený zmysle uvedeného zákon, ak je výška RPMN v zmluve síce uvedená, ale v nesprávnej výške. Nesprávne uvedenie RPMN má rovnaký následok ako jej neuvedenie, a teda má sa za to, že zmluva ročnú percentuálnu mieru nákladov neobsahuje. Iba uvedenie správnej výšky RPMN si plní svoj účel pravdivo informovať spotrebiteľa o podmienkach úverovej zmluvy.

22. Do celkovej výšky úveru nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru. V opačnom prípade by vypočítaná suma RPMN neobsahovala objektívny údaj vo vzťahu ku skutočným nákladom úveru pre spotrebiteľa. Uvedené vyplýva nielen z rozsudku Súdneho dvora EÚ z 21.04.2016, C-377/14, ale aj z článku 3 písm. i) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48, ktoré sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom, a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Na účely výpočtu RPMN je ako údaj o celkovej výške spotrebiteľského úveru, relevantný údaj o výške úveru, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi. V predmetnom prípade tak odvolací súd ustálil ako relevantný údaj pre výpočet RPMN výšku úveru 5.438,61 eur.

23. Nakoľko v predmetnej zmluve nebola výška RPMN uvedená správne v súlade so zákonom č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, predmetný spotrebiteľský úver je potrebné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

24. Vzhľadom na záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru, ako aj na skutočnosť, že žalovaní zaplatili na úver vo výške 5.439,61 eur sumu spolu vo výške 14.195,67 eur (pričom v žalobe uviedli sumu 11.022,58 eur), teda vyššiu ako suma reálne poskytnutého úveru, súd prvej inštancie správne rozhodol, ak žalobcom priznal voči žalovanej sumu vo výške 5.583,97 eur.

25. Nadväzujúc na vyššie uvedenú argumentáciu, ktorou odvolací súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti, považoval ďalšiu odvolaciu argumentáciu žalovanej týkajúcu sa uvedenia ďalších náležitostí spotrebiteľskej zmluvy za nedôvodnú, nakoľko pre záver o bezúročnosti a bezpoplatkovosti postačuje absencia čo i len jednej z náležitostí spotrebiteľskej zmluvy, na ktoré súd prihliada ex offio.

26. Vzhľadom na uvedené preto odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

27. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1, 2 C.s.p. tak, že úspešným žalobcom priznal proti žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

28. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ má právo zvoliť si advokáta a možnosť obrátiť sa na Centrum právnej pomoci (§ 160 ods. 2 CSP).

Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva (§ 125 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods.2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).